

Artikel: Traject bij vermoeden dyscalculie
De Clerck, D. Lahou, S. Marrannes, J. Milleville, K. Van Hul, Vonckx C.
Multimediaal pakket voor CLB-teams (2008)

Bespreker: Annemie Desoete

Datum: 28/01/2009

1. In een notendop...

Het VCLB heeft een pakket klaar om bij een vermoeden van dyscalculie in het 1ste, 2de of 3de graad basisonderwijs of in het secundair onderwijs te kunnen antwoorden op de vraag of het hier daadwerkelijk om dyscalculie gaat en vnl. over hoe het nu verder kan met deze leerling.

2. Te onthouden

Men hanteert als definitie voor dyscalculie: "dyscalculie is een stoornis die gekenmerkt wordt door een ernstig en hardnekkig probleem met het aanleren van en het geautomatiseerd (of snel en accuraat) kunnen oproepen en uitvoeren van reken- en telhandelingen." (blz 12).

Men operationaliseert de criteria verder als volgt:

"-ernstig probleem bij reken- en telhandeling: een kindkenmerk is problematisch als de leerling bij herhaalde metingen (minimaal 3) met een genormeerde test behoort tot de 10% zwaksten.

-hardnekkig probleem: ondanks langdurige, frequente en gepaste remediërende zorg op school en/of therapie (door een deskundige), boekt de leerling beperkte vooruitgang.

Onder langdurig verstaan we 6 maand 'effectieve' remediëring' (taakspecifiek).

Frequent: Er wordt 4 keer per week 15' gericht gewerkt aan het specifieke rekenprobleem waarvan minstens 2 keer in een 'individueelgerichte' context (bijv. extra zorg door de leerkracht zelf, individuele zorg door iemand op school of extern).

Deze vooruitgang is de vooruitgang van het kind t.o.v. de referentiegroep. Vanuit het standpunt van de hulp is het belangrijk om ook zijn vooruitgang te bekijken t.o.v. zichzelf (bijv. hoeveel evolutie is er voor de automatisering van optellen tot 10 na twee maanden). Gebruik hiervoor bijv. de criteriumtoetsen van LVS-VCLB.

-Exclusiviteitscriterium: deze kindkenmerken kunnen niet volledig worden verklaard door andere kindkenmerken (bijv. sterk verminderde visus, verminderd gehoor, verstandelijke beperking), door kenmerken van de onderwijscontext (bijv. kwalitatief onvoldoende onderwijs), of de gezinscontext (bijv. problemen thuis)." (blz 12).

Verder beschrijft men de intakefase (vraagverheldering...), strategiefase (clustering en analyse van beschikbaar materiaal, probleemformulering, hypothese en onderzoeksvragen), onderzoeksfase (niet-rekentaakonderzoek, onderzoek onderwijsleersituatie), indiceringsfase (integratief beeld en diagnose, onderwijsbehoeften en analyse van wat wenselijk en haalbaar is) en adviesfase (vastleggen van beslissingen, communiceren, opstellen van individueel begeleidingsplan). Daarnaast geeft men ook een overzicht van onderzoeksinstrumenten voor 1ste, 2de en 3de graad basisonderwijs, maar ook de onderzoeksinstrumenten voor het secundair onderwijs worden niet vergeten. Het gaat telkens om analyse-instrumenten kernkenmerken, interviews met de leerkracht en interviews met de ouders en/of kind in het kader van een dyscalculieonderzoek.

Tenslotte staan de auteurs stil bij het diagnostisch gesprek (observeren, vragen stellen, variëren van opgaven en hulp bieden), diagnostisch verslag dyscalculie en geven ze een

voorbeeld van een dyscalculiebeleid op school en van een individueel begeleidingsplan dyscalculie (met afspraken, STICORDI maatregelen en een overeenkomst begeleidingsplan).

3. Zeker lezen?

Dit pakket is een verzorgd, goed onderbouwd en heel bruikbaar pakket voor scholen die samen met ouders, leerlingen en leerkrachten op zoek willen gaan naar hoe ze leerlingen met dyscalculie in de mate van het mogelijke op hun niveau onderwijs kunnen laten volgen. Het is een pakket dat op geen enkel CLB, in geen enkele CAR of bibliotheek mag ontbreken, omdat het toont hoe in Vlaanderen momenteel gezocht wordt naar hoe men best kan omgaan met leerlingen waar we ons zorgen over maken 'op vlak van wiskunde/rekenen'.

4. Bestelinformatie

[VCLB Service:](#)
[Brussel](#)

ISBN 80.78331.40 bestelcode 701841

5. Meer informatie

Op www.letop.be

- [Fiche dyscalculie](#) in de map 'leerzorg' geeft praktische tips
- Bespreking [brochure dyscalculie](#) van Balans, door Annemie Desoete